

Українська громада Республіки Хорватія
Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske

ДНІ ІВАНА ФРАНКА У ЛОВРАНІ

DANI IVANA FRANKA U LOVRANU

Іван Франко – символ знань,
свободи та культурної величі

Ivan Franko – simbol znanja,
slobode i kulturne veličine

«Єднаймося, братаймося в товариство чесне,
Хай братерством, щирими трудами
Вкраїна воскресне...»

Іван Франко (17.03.1883)

Іван Франко (1856–1916) – видатний український письменник, поет, публіцист, перекладач, літературний критик, науковець і громадсько-політичний діяч. Його творчість охоплює майже всі літературні жанри, зокрема поезію, прозу, драму та есеїстику.

Франко зробив значний внесок у розвиток української літератури, культури й науки, будучи одним із засновників нової української літературної мови.

Його твори, ідеї і громадська діяльність стали поштовхом до національного відродження в Україні й мали великий вплив на свідомість українського народу наприкінці XIX–початку XX ст.

Ivan Franko (1856.–1916.) bio je istaknuti ukrajinski pisac, pjesnik, publicist, prevoditelj, književni kritičar, znanstvenik i društveno-politički djelatnik. Njegovo stvaralaštvo obuhvaća gotovo sve književne žanrove, uključujući poeziju, prozu, dramu i esejistiku.

Franko je dao značajan doprinos razvoju ukrajinske književnosti, kulture i znanosti te se smatra jednim od utemeljitelja moderne ukrajinske književne norme.

Njegova djela, ideje i društveni angažman potaknuli su nacionalni preporod u Ukrajini i imali snažan utjecaj na svijest ukrajinskog naroda krajem 19. i početkom 20. stoljeća.

Ivan Franko. 1896. g.

Tko je bio Ivan Franko?

Ivan Franko ubraja se među najznačajnije ukrajinske književnike i intelektualce. Kao pjesnik, prozaik, dramatičar i znanstvenik, ostavio je neizbrisiv trag u razvoju ukrajinske kulture i nacionalnog identiteta.

Rani život i obrazovanje

Rođen 27. kolovoza 1856. godine u selu Nahujevyči, Franko je već u mladosti pokazivao iznimnu sklonost k učenju. Školovao se u gimnaziji te na Sveučilištu u Ljvivu, gdje je započeo svoj plodan književni i znanstveni rad.

Književno stvaralaštvo

Frankov bogati opus obuhvaća različite književne žanrove: poeziju ("Uvelo lišće"), dramu ("Ukradena sreća"), prozu ("Boryslav se smije").

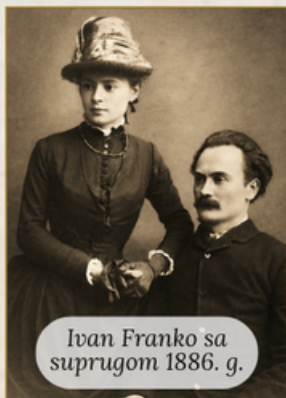
Njegova djela odlikuju se dubokom društvenom osjetljivošću i umjetničkom snagom, a prijevodi svjetskih klasika dodatno su obogatili ukrajinsku književnost.

Društveni i politički angažman

Kao istaknuti društveni djelatnik, Franko se zalagao za socijalnu pravdu, slobodu i prava naroda te aktivno sudjelovao u javnom i političkom životu.

Znanstveni doprinos

Uz književni rad, Franko je dao značajan doprinos znanosti istražujući jezik, književnost i narodnu baštinu.

Ivan Franko sa suprugom 1886. g.

Zanimljivosti

- prvi profesionalni ukrajinski pisac koji nije imao državni posao, već je zarađivao pisanjem
- autor je više od 6000 djela (220 knjiga objavljenih za života)
- prevoditelj je djela velikih svjetskih klasika sa četrnaest jezika
- svojim idejama Ivan Franko preduhitrio je čak ideje psihoanalize Zigmunda Freuda
- u modi je spojio elemente ukrajinske narodne nošnje sa svjetskom klasikom
- jedan je od ključnih simbola ukrajinske kulture.

Ivan Franko. 1903. g.

Ivan Franko i Nobelova nagrada

Ivan Franko bio je 1915. godine nominiran za Nobelovu nagradu za književnost te predstavljen kao *“najveći nacionalni pjesnik svoga naroda”*, što je tada bilo iznimno priznanje za ukrajinsku književnost.

Nasljeđe koje traje

Ivan Franko ostaje trajna inspiracija generacijama. Njegovo ime nose brojne obrazovne i kulturne institucije, a njegova djela i danas svjedoče o snazi misli, riječi i duha.

Ivan Franko i Hrvatska

Ivan Franko ostvario je značajne veze s Hrvatskom, osobito početkom 20. stoljeća tijekom boravaka u lječilištima u Lipiku (1908.) i Lovranu (1909.).

Njegov odnos prema hrvatskoj kulturi očitovao se kroz proučavanje povijesti, jezika, književnosti, folklora i slavistike, čime je pridonio jačanju ukrajinsko-hrvatskih kulturnih odnosa.

Tijekom svoga života intenzivno je surađivao s hrvatskim i slavenskim znanstvenicima, među kojima se posebno isticao hrvatski slavist Vatroslav Jagić.

Franko je prevodio i popularizirao hrvatski folklor među ukrajinskim čitateljima, a njegova djela ostala su važan izvor za proučavanje hrvatsko-ukrajinskih veza.

Ivan Franko na liječenju u Lovranu. Foto 1909. g.

Ivan Franko ostavio je neprocjenjivo nasljeđe ukrajinskoj književnosti, znanosti i kulturi. Njegova su djela postala dio nacionalne baštine Ukrajine, a njegove ideje i društveni angažman pridonijeli su oblikovanju ukrajinske nacionalne svijesti.

Franko je bio i ostao jedan od najistaknutijih mislilaca i kulturnih djelatnika koji je uložio goleme napore kako bi Ukrajina postala neovisna i samostalna država.

Njegovo stvaralaštvo nadahnjuje nove generacije Ukrajinaca na očuvanje nacionalnog identiteta te borbu za slobodu i pravdu.

Spomen obilježje "Pjesnik i Ptica" u čast boravka Ivana Franka na liječenju u Lovranu 1909. g. ▽

SUDIONICI PROGRAMA:

UKPD "Lesja Ukrajinka" Osijek
UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod
UKPD "Andrij Pelih" Šumeće
UKPD "Haličina" Karlovac

◀ Bista Ivana Franka u Lipiku u čast njegova boravka 1908. g. na liječenju u tamošnjem lječilištu.

Financijska potpora:

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske

Autor teksta:

prof. Tetyana Kochnyeva

Grafička obrada i dizajn:

Davor Lagudza

Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, 2026.